

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ  
ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ  
НА 2018-2022 РОКИ**

**Затверджено рішенням Вченої ради  
філологічного факультету  
від 22 серпня 2018 року,  
протокол № 1**

**Декан**



**Т. В. Хом'як**

**м. Запоріжжя  
2018**

## **I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

Стратегія розвитку філологічного факультету Запорізького національного університету на 2018-2022 роки розроблена відповідно до Стратегії розвитку Запорізького національного університету на 2018-2022 роки.

Процеси глобалізації та інтеграції, активне впровадження нових технологій на основі інформатизації й автоматизації, динаміки розвитку суспільства ставлять перед освітою якісно нові завдання. Стратегія розвитку філологічного факультету враховує зміни макроекономічних та соціальних умов, які відбулися за останні роки, ґрунтується на аналізі зовнішнього та внутрішнього середовища та орієнтована на розвиток інноваційного підходу як до процесу навчання, так і наукових досліджень.

Стратегічна мета філологічного факультету ЗНУ полягає в тому, щоб до 2022 року розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності факультету, підготовки до успішного проходження процедури підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

## **II. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ НА 2018-2022 РОКИ**

Подальший розвиток філологічного факультету, необхідність впровадження нових інноваційних методів та технології надання якісних знань студентам, наявні внутрішні та зовнішні проблеми, орієнтація на впровадження системи управління якістю, прагнення до значного підвищення якості та ефективності функціонування зумовлює потребу у стратегічному плануванні діяльності філологічного факультету.

В основу розробки концептуальних положень стратегічного розвитку освітньої, наукової та інноваційної діяльності філологічного факультету покладено головні принципи розбудови сучасної вищої освіти, закріплені у ст. 6 Закону України «Про освіту», ст. 3 Закону України «Про вищу освіту»:

- сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти упродовж життя;
- цілісність і наступність системи освіти;
- забезпечення якості вищої освіти та якості освітньої діяльності;
- підтримка академічної доброчесності;

- гарантування академічної свободи;
- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;
- продовження міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у європейський освітній простір, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи;
- забезпечення неперервного розвитку академічної мобільності учасників освітньої діяльності;
- наступність процесу здобуття вищої освіти;
- відкритість формування структури й обсягу освітньої та професійної підготовки фахівців з вищою освітою.

На сучасному етапі розвитку філологічного факультету ЗНУ варто виділити такі чинники, які безпосередньо чи опосередковано впливають на його діяльність:

- посилення конкуренції між факультетами ЗНУ, а також зовнішньої конкуренції з боку зарубіжних закладів вищої освіти;
- зниження попиту на освітні послуги як наслідок складної демографічної ситуації в Україні, зростання контингенту з низьким рівнем доходів, неспроможного сплачувати за навчання, зростання структурного безробіття;
- диференціація освітніх послуг, що є наслідком збільшення вимог споживачів освітніх послуг, необхідність впровадження нових підходів до розробки та реалізації освітніх програм.

## **II. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА 2018-2022 РОКИ**

**Стратегічна мета** філологічного факультету полягає в тому, щоб до 01.01.2023 року розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на задоволення потреб громадян, суспільства і держави в якісній вищій освіті, підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності факультету, успішне проходження процедури підтвердження статусу національного закладу вищої освіти.

Для досягнення цієї мети Стратегією передбачена реалізація таких **стратегічних завдань**:

1. Модернізація, удосконалення та гармонійний розвиток освітньої, наукової, виховної діяльності відповідно до вимог сьогодення, унормованих

в актах національного законодавства та міжнародно-правових документах, надання наукових та освітніх послуг у регіоні та державі, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, максимально адаптованих до вирішення завдань практичної діяльності.

2. Дебюрократизація управлінської діяльності, організації освітнього та наукового процесів на факультеті.

3. Реалізація кадрової політики щодо поліпшення якісного складу науково-педагогічних працівників, підвищення рівня кваліфікації та професійної компетентності викладачів, збереження кадрового потенціалу:

- присвоєння звання доцента Бондаренку В. Г. – 2019 р., Ласкавій Ю. В. – 2020 р., Меркуловій О. В. – 2020 р.;

- захист докторської дисертації Меркуловою О. В. (2021 р.), Стадніченко О. О. (2020 р.), Проценко О. А. (2022 р.), Слижук О. А. (2022 р.), Мацегорою І. Л. (2023 р.);

- захист кандидатської дисертації Шульгою О. О. (2022 р.).

4. Забезпечення розвитку наукової діяльності факультету.

5. Активізація інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

6. Поальший розвиток та підтримка студентського самоврядування, забезпечення гарантій його діяльності.

### **ІІІ. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ДОСЯГНУТИ ФІЛОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ ДО 01.01.2023 р.**

1. Забезпечення кількості осіб, які навчаються, на рівні не менше 500 студентів. Оптимізація співвідношення ліцензійних обсягів та контингенту студентів між освітніми ступенями бакалавра та магістра.

2. Наявність у штаті філологічного факультету науково-педагогічних працівників із відповідними науковими ступенями та вченими званнями у кількості, достатній для проходження всіх ліцензійних та акредитаційних процедур та підтвердження статусу національного, зокрема: докторів наук, професорів – не менше трьох, доцентів – не менше 27 осіб.

3. Збільшення на 30 % кількості участі викладачів і студентів у міжнародних наукових конференціях.

4. Забезпечення присвоєння кожному опублікованому матеріалу у «Віснику ЗНУ. Філологічні науки» міжнародного цифрового ідентифікатора DOI.

5. Поліпшення якісного і кількостного показників студентів-переможців всеукраїнських наукових конкурсів та олімпіад на.

6. Збільшення кількості науково-педагогічних та наукових працівників, які здійснювали наукове керівництво (консультування) не менше п'ятьох здобувачів наукових ступенів.

7. Доведення кількості іноземних громадян у студентському контингенті до 5%.

#### **IV. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ФІЛОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ НА 2018-2022 РОКИ**

##### **I. Освітня діяльність**

1. Забезпечення суспільної затребуваності фахової підготовки на базі ЗНУ шляхом:

- постійного моніторингу ринку праці, вивчення вимог до кваліфікації фахівців;
- спрямування підготовки студентів спеціальності «Середня освіта (українська мова і література)» на нову якість учителя нової української школи;
- акредитація освітніх програм магістрів спеціальності 035 філологія спеціалізацій 035.01 українська мова і література та 035.034 слов'янські мови та літератури (переклад включно). перша – російська освітньої програми «Російська мова і зарубіжна література. Друга мова»;
- корегування змісту освітнього процесу;
- введення спеціалізації на філологічному факультеті та на рівні між факультетських дисциплін вільного вибору «Нематеріальна культурна спадщина України та світу», «Прикладна лінгвістика», «Юридична лінгвістика»;
- започаткування роботи літніх лінгвістичних таборів для іноземців, що бажають вивчати українську та/або російську мови.

2. Удосконалення базису освітнього процесу в напрямку органічного поєднання науки, освіти і практики шляхом:

- залучення студентів до розробки і виконання науково-дослідної тематики;
- пошуку можливостей отримання грантів для проведення науково-дослідної та методичної роботи, активізація науково-дослідної роботи на факультеті;
- збільшення обсягу годин на практичну підготовку майбутніх фахівців;
- підвищення якості та ефективності виробничої практики студентів;
- систематичне викладання студентам окремих дисциплін, проведення майстер-класів, круглих столів тощо.

### 3. Модернізація змісту освітнього процесу через:

- оновлення змісту навчальних програм підготовки, навчально-методичного забезпечення;
- продовження роботи з наповнення системи електронного забезпечення Moodle;
- впровадження інноваційних авторських курсів;
- розширення спектру вибіркових дисциплін, удосконалення механізму і процедури їх вибору;
- впровадження в освітній процес сучасних інноваційних технологій, форм і методів підготовки;
- продовження виконання Концепції вивчення іноземної мови;
- сприяння створенню і реалізації англomовних навчальних програм, курсів;
- залучення до навчально-виховного процесу і науково-дослідницької роботи провідних вчених, практиків.

### 4. Забезпечення якості професійної підготовки шляхом:

- розширення співпраці з органами студентського самоврядування в напрямку удосконалення освітнього процесу; адаптації першокурсників до системи навчання у ЗНУ;
- оновлення системи рейтингів (на рівнях факультет-кафедра-викладач).

### 5. Розширення діяльності Центру післядипломної освіти ЗНУ, шляхом:

- розробки програм та запровадження курсів підвищення кваліфікації вчителів та працівників культури:

- Нематеріальна культурна спадщина України та світу;
- Культура ділового спілкування;
- Українська мова та література;
- Сучасна мова та література;
- Зарубіжна (світова) література;
- Польська мова.

### 6. Впровадження системи залучення абітурієнтів до лав студентів ЗНУ через:

- систематичне здійснення професійно-орієнтаційної роботи;
- іміджеве позиціонування та популяризацію освітньої діяльності філологічного факультету в засобах масової інформації;
- співпраця з освітніми установами середньої загальної освіти і вищими навчальними закладами, проведення рекламно-інформаційної кампанії.

## **II. Наукова діяльність**

1. Активізація наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності кафедр. Підвищення відповідальності завідувачів кафедр та науково-педагогічних працівників за отримувані науково-інноваційні показники.

2. Формування нових та всебічна підтримка існуючих наукових шкіл («Література й історія», засновник д. філол. н., доцент Шевченко В. Ф.; «Історичний словотвір української мови», д. філол. н., професор Білоусенко П. І.; «Літературний процес: проблеми типології і спадкоємності», д. філол. н., професор Павленко І. Я.; «Слов'янські мови в їх історичному розвитку», д. філол. н., професор Христіанінова Р. О.).

3. Продовження практики систематичного проведення Всеукраїнських наукових конференцій «Література й історія», «Запоріжжя у гуманітарно-дискурсі» на базі філологічного факультету ЗНУ, підвищення їх наукового рівня та розширення географії учасників. Активізація участі викладачів і студентів у міжнародних наукових конференціях.

4. Здійснити забезпечення «Вісника ЗНУ. Філологічні науки» відповідності всім вимогам категорії Б згідно з новим Порядком формування Переліку наукових фахових видань України, зокрема щодо включення його до міжнародних баз даних та присвоєння кожному опублікованому матеріалу міжнародного цифрового ідентифікатора DOI.

5. Реалізація комплексного підходу до роботи з обдарованою студентською молоддю, залучення студентів до участі в Міжнародних студентських олімпіадах, Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, інших освітньо-наукових конкурсах, які проводяться або визнані МОН.

6. Активізація науково-дослідної роботи студентів та магістрів філологічного факультету шляхом посилення ролі Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів, студентських наукових проблемних груп, забезпечення наукової спрямованості кваліфікаційних робіт бакалавра, магістра.

7. Реалізація проектів як невід'ємної складової наукової діяльності факультету і джерела її фінансування.

## **III. Розвиток міжнародних зв'язків та співробітництва**

1. Збільшення контингенту здобувачів вищої освіти з числа іноземних громадян.

2. Продовження співробітництва в рамках спільних проектів з Вроцлавським Університетом (Польща), Варнським університетом (Болгарія), Університетом Любляни (Словенія).

3. Залучення іноземних фахівців до академічного процесу ЗНУ.

4. Забезпечення якісної (не нижче рівня B2) мовної підготовки студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та адміністративних працівників.

#### **IV. Основні перспективні напрями виховної роботи**

1. Продовження роботи з формування загальної культури, загальнолюдських цінностей, патріотизму, здорового способу життя, духовності та поведінки студентів із використанням набутого досвіду, різноманітних форм і методів виховної роботи.

2. Національно-патріотичне виховання студентів, примноження традицій факультету, формування єдиної спільноти студентства та науково-педагогічних працівників. Розвиток культури міжнаціональних відносин. Впровадження культурно-масових заходів щодо входження України в європейський простір.

3. Подальше поширення серед студентів волонтерського руху, благодійності, участі в акціях милосердя як способу виховання у студентів почуття відповідальності. Виховання проявів турботи до осіб з особливими потребами, сиріт, дітей, які перебувають у будинках-інтернатах та дитячих будинках Запорізької області, почесного донорства тощо.

4. Здійснення професійного та трудового виховання з формуванням у студентів усвідомленого ставлення до навчання як основної форми трудової діяльності в період перебування в університеті, бережливого ставлення до державного майна, дотримання норм і правил проживання в гуртожитку, участь у заходах з благоустрою території студентського містечка та міста Запоріжжя. Екологічне виховання студентів.

5. Популяризація правової культури, виховання у студентів потреби в активній протидії корупції, антигромадській поведінці, правопорушенням, бездуховності, жорстокості.

6. Превентивно-оздоровче виховання з метою запобігання серед студентів алкоголізму, тютюнопаління, наркоманії тощо.

7. Подальший розвиток художньо-естетичного виховання студентів шляхом їх залучення до участі в гуртках художньої самодіяльності та виступах на заходах різного рівня. Проведення тематичних вечорів,



інтелектуальних конкурсів, зустрічей з письменниками, відвідування музеїв, театрів, виставок тощо.

8. Розвиток спорту та оздоровчої фізкультури шляхом залучення студентів до безкоштовних секцій, участі в змаганнях різного рівня.

9. Залучення до заходів культурно-масового та спортивного характеру учнів шкіл, коледжів з метою популяризації факультету й університету.

10. Забезпечення постійного діалогу студентів з адміністрацією факультету у вирішенні проблем різного характеру.

11. Моральне та матеріальне заохочення виховного процесу через оголошення подяк, вручення грамот, призначення премій. Включення результатів позанавчальної роботи до рейтингу академічної успішності студентів.